

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΟΠ. ΑΥΤΟΔ/ΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΤΑ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ Δ/ΣΗΣ ΟΤΑ
Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 27
Ταχ. Κώδικας: 101 83 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Κων/νος Ζαφειρίου
Τηλέφωνο: 213.136.4837

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟΝ ΒΟΥΛΕΥΤΗ

Αθήνα 20 Ιουλίου 2011

Αριθμ. Πρωτ.: 34080

ΠΡΟΣ: τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: Δανειακές υποχρεώσεις και οικονομικά προβλήματα των δήμων.
ΣΧΕΤ.: Η υπ' αριθμ. 18215/867/21.6.2011 Ερώτηση/ΑΚΕ.

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης/ΑΚΕ, την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Παναγιώτης Λαφαζάνης, σχετικά με τις δανειακές υποχρεώσεις και τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δήμοι της Χώρας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α. Κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του άρθρου 267 παρ. 7 του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 74712/29-12-2010 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης «Καθορισμός τύπου του περιεχομένου των στοιχείων, του χρόνου και του τρόπου ενημέρωσης της βάσης δεδομένων οικονομικά στοιχεία των δήμων, των αριθμοδεικτών αξιολόγησης, καθώς και κάθε αναγκαίας λεπτομέρειας». Σκοπός της δημιουργίας αυτής της Βάσης, είναι να αποτελέσει το μέσο συγκέντρωσης και επεξεργασίας των οικονομικών στοιχείων των δήμων που συστάθηκαν με το άρθρο 1 του ν. 3852/2010, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που ασκεί το Υπουργείο μας ως φορέας του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος και ως εποπτεύουσα αρχή των εν λόγω φορέων γενικής κυβέρνησης. Η Βάση Δεδομένων με τα οικονομικά στοιχεία, ενημερώνεται με ευθύνη των δήμων, λειτουργεί και τηρείται στο Υπουργείο μας με ειδική διαδικτυακή υποδομή και δίνει για πρώτη φορά τη δυνατότητα πλήρους και ακριβούς γνώσης των οικονομικών δεδομένων της αυτοδιοίκησης. Η αρτιότητα της βάσης αναγνωρίστηκε μάλιστα και από εκπροσώπους της EUROSTAT και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

J

Οι διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 267 του ν.3852/2010, ορίζουν την υποχρέωση των νέων δήμων για τη διενέργεια απογραφής των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων, απαιτήσεων και υποχρεώσεών τους, καθώς και των διαθέσιμων χρηματικών μέσων τους, μέχρι την 28.2.2011 και την σύνταξη του ισολογισμού έναρξης αυτών. Τα παραπάνω στοιχεία της απογραφής ενσωματώθηκαν στη Βάση Δεδομένων. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ποσό της τάξεως των 1,9 δις, που αφορά στις δανειακές υποχρεώσεις των δήμων, το οποίο μνημονεύεται στην Ερώτηση/ΑΚΕ, και ανακοίνωσε το Γραφείο Τύπου του τ. Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης την 31.5.2011 (επισυνάπτεται σχετική κατάσταση δανειακών υποχρεώσεων ανά δήμο, σχετ. 1).

Ειδικότερα για τις επιχειρήσεις, επισημαίνουμε ότι, με την υπ' αριθμ. 33/οικ.29827/23.6.2011 (ΑΔΑ: 4 Α3ΥΚ-ΤΡ) εγκύκλιο του Υπουργείου μας, δώσαμε οδηγίες στους δήμους για την καταχώρηση στη Βάση Δεδομένων, των οικονομικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των επιχειρήσεών τους, που συστήνονται, κατά την εφαρμογή των διατάξεων του ν.3852/2010, τα οποία και ενσωματώθηκαν μετά την ολοκλήρωση των συγχωνεύσεων.

Σας αποστέλλουμε καταστάσεις δανειακών υποχρεώσεων των δήμων και των επιχειρήσεών τους, συμπεριλαμβανομένων των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης – Αποχέτευσης, από τις οποίες προκύπτει το άληκτο κεφάλαιο των δανείων τους και το ετήσιο τοκοχρεωλύσιο αυτών κατά την 31.12.2010, πριν την εφαρμογή του ν.3852/2010 και επικαιροποιημένα αντίστοιχα στοιχεία κατά την 27.6.2011 (επισυνάπτονται σχετικές καταστάσεις, σχετ. 2-7), από δάνεια που έχουν συνολομολγήσει οι παραπάνω φορείς, αποκλειστικά με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και σύμφωνα με στοιχεία του ίδιου του Ταμείου.

Ουσιαστική στήριξη στους ΟΤΑ, για να ανταπεξέλθουν στο σκοπό και στις υποχρεώσεις τους, αποτελεί το πρόγραμμα για την οικονομική τους εξυγίανση, όσων εξ' αυτών είναι υπερχρεωμένοι. Με τις διατάξεις του ν.3852/2010, για πρώτη φορά θεσπίζονται σημαντικά «εργαλεία», όπως είναι:

- ✓ το Πρόγραμμα Εξυγίανσης ΟΤΑ, η ένταξη στο οποίο συνεπάγεται σειρά μέτρων εξειδικευμένων ανά περίπτωση (άρθρα 262-263),
- ✓ ο ορισμός αυστηρών προϋποθέσεων για τη συνολομολόγηση δανείων (άρθρα 264-265),

- ✓ η υποχρέωση εκπόνησης πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, η οποία αποβλέπει στην εισαγωγή μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών προγραμματισμού που εξέλειπαν έως σήμερα από τον χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης (άρθρο 266),
- ✓ η παρακολούθηση των πραγματικών οικονομικών δεδομένων των ΟΤΑ μέσω Βάσης Δεδομένων, όπως έχει προαναφερθεί,
- ✓ η υπαγωγή στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου των δαπανών όλων των δήμων, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών καθώς και των επιχειρήσεών τους και
- ✓ η αποτελεσματική παρακολούθηση της κανονικής είσπραξης των εσόδων τόσο των Ο.Τ.Α. όσο και των νομικών τους προσώπων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους από τον αρμόδιο για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών Επίτροπο, καθώς και των νομίμως βεβαιωθέντων χρεών, οφειλών ή προστίμων σε βάρος τρίτων (άρθρο 277).

Ειδικότερα το Πρόγραμμα Εξυγίανσης, περιλαμβάνει σειρά μέτρων εξειδικευμένων ανά περίπτωση. Η ένταξη των ΟΤΑ στο Πρόγραμμα αυτό, γίνεται μετά από απόφαση Ελεγκτικής Επιτροπής, μετά από σχετικό αίτημά τους ή χωρίς, εφόσον οι ετήσιες υποχρεώσεις τους σε τοκοχρεολύσια ή το συνολικό χρέος τους (μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις) υπερβαίνουν συγκεκριμένο ποσοστό των τακτικών τους εσόδων. Τα ειδικότερα θέματα, για την εφαρμογή του Προγράμματος Εξυγίανσης και τη χρηματοδότησή του, μέσω του λογαριασμού που θα συσταθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τίτλο «Λογαριασμός Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης», ρυθμίζονται άμεσα με τις υπό έκδοση υπουργικές αποφάσεις, που προβλέπονται στα άρθρα 262 και 263 του παραπάνω νόμου. Σημειώνουμε ότι στο συνταχθέν σχέδιο της απόφασης για τον Λογαριασμό Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης, προβλέπεται δυνατότητα της Ελεγκτικής Επιτροπής, να χρηματοδοτεί εν συνόλω ή εν μέρει το πρόγραμμα εξυγίανσης που έχει ενταχθεί στο ειδικό πρόγραμμα για:

- την κάλυψη του επιτοκιακού κόστους δανείων και λοιπών πιστωτικών διευκολύνσεων από πιστωτικά ιδρύματα,
- την κάλυψη των χρεολυσίων, καθώς και
- την κάλυψη επείγουσών αναγκών οξυμένων οικονομικών προβλημάτων.

Επιπροσθέτως, από διατάξεις του άρθρου 49 του ν.3943/2011 «Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, στελέχωση των ελεγκτικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών» (ΦΕΚ 66 Α'), προβλέπονται ρυθμίσεις για υπερχρεωμένους δήμους από χορηγηθέντα σε αυτούς

δάνεια του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, αλλά και τυχόν υφιστάμενα χρεωστικά ανοίγματά τους με το εν λόγω Ταμείο, όπως και η δυνατότητα σύναψης δανειακής σύμβασης για τη χρηματοδότηση χρεών τους, στις περιπτώσεις όπου καθίσταται αδύνατη η εξασφάλιση της υποχρέωσής τους, περί κατάρτισης ισοσκελισμένου προϋπολογισμού. Στην κατεύθυνση της παραπάνω πολιτικής εξυγίανσης οργανώνεται και η συνεργασία με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, προκειμένου αυτό να συμβάλλει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

Β. Όσον αφορά το συνολικό ύψος των επιχορηγήσεων στους ΟΤΑ, επισημαίνουμε ότι τα έσοδα της Αυτοδιοίκησης ανέρχονται σε ύψος που προσδιορίζεται ρητά στα άρθρα 259 και 260 του ν. 3852/2010, ως συγκεκριμένα ποσοστά από δυναμικούς φόρους του Κράτους. Κατά συνέπεια, οι πόροι της είναι σε συνάρτηση με την πορεία εσόδων του κράτους και η χρηματοδότηση των ΟΤΑ γίνεται βάσει των πιστώσεων που εγγράφονται κάθε έτος στον Κρατικό Προϋπολογισμό, ο οποίος ψηφίζεται από την Εθνική Αντιπροσωπεία.

Για το έτος 2011, οι ΚΑΠ έχει προϋπολογισθεί να είναι αυξημένοι έναντι εκείνων που συνολικά διατέθηκαν σε αυτούς κατά το έτος 2010, με τα ποσά που αφορούν στις μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες, ενώ οι κατανομές τους πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της Χώρας και σύμφωνα με τις αποδόσεις του Υπουργείου Οικονομικών.

Στο πλαίσιο δε εφαρμογής των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 259 του ν.3852/2010, κατανέμεται με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας, Ναυτιλίας και Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ποσοστό των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων στους δήμους, προκειμένου να υλοποιήσουν έργα αρμοδιότητάς τους.

Η εν λόγω Κοινή Υπουργική Απόφαση υπογράφηκε στο ύψος των 600 εκ. € (ΦΕΚ 723 Β' /2-5-2011) και η κατανομή της 1^{ης} δόσης για το 2011 ανέρχεται στο ποσό των 77 εκατομ. €.

Επιπλέον, σας ενημερώνουμε ότι για το Εθνικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Αυτοδιοίκησης «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.», το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 281 του ως άνω νόμου, έχει ήδη καταρτιστεί από το Υπουργείο μας το σχέδιο του προεδρικού διατάγματος, στο οποίο καθορίζεται το περιεχόμενο, το σύστημα διοίκησης, οι πόροι και οι διαδικασίες κατάρτισης του Προγράμματος. Οι πόροι του Προγράμματος ανέρχονται στο ύψος των 4 δις ευρώ για την πενταετία 2011-2015. Το σχέδιο του προεδρικού διατάγματος μετά από τη γνώμη της ΚΕΔΚΕ και της ΕΝΑΕ συνυπογράφηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και

Ναυτιλίας και βρίσκεται στο στάδιο της επεξεργασίας από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Τέλος, σας ενημερώνουμε ότι στην παρ.3 άρθρο 8 του σχεδίου προεδρικού διατάγματος του Εθνικού Αναπτυξιακού Προγράμματος Αυτοδιοίκησης του «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.» προβλέπεται ότι οι πληρωμές για έργα, μελέτες και ενέργειες που έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ» του ν.3274/2004 και υλοποιούνται σύμφωνα με την απόφαση 1247/22.06.2010 της Κεντρικής Επιτροπής Παρακολούθησης του προγράμματος πραγματοποιούνται έως την ολοκλήρωσή τους σε βάρος των πιστώσεων των πόρων του Εθνικού Αναπτυξιακού Προγράμματος.

Ο Υπουργός

Χ. Καστανίδης

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΚΥΡΜΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Βουλευτή κ. Παναγιώτη Λαφαζάνη
Βουλή των Ελλήνων
ΑΘΗΝΑ
2. Υπουργείο Οικονομικών
Γραφείο Υπουργού
Νίκης 5-7
Τ.Κ. 101 80 ΑΘΗΝΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- 1.- Γραφείο Υπουργού
- 2.- Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
- 3.- Γεν. Δ/ντή Τοπ. Αυτ/σης
- 4.- Δ/ση Οικονομικών ΟΤΑ
(Τμήμα Οικονομικής Δ/σης ΟΤΑ)